

MIN MASKIN #1

Varsågod - en utgåva exklusivt för ATLs prenumeranter

INNEHÅLL:

KIMA 15.....	3
MF 3165 S.....	5
VOLVO BM 2254	7
VOLVO BM 650	9
VOLVO BM 218.....	11
KL GARRETT 820.....	14
HYDREMA 604	16

Ansvarig utgivare: Annika R Hermanrud
annika.r.hermanrud@lrfmedia.se

Artiklarna i den här specialutgåvan har tidigare publicerats i ATL och på www.atl.nu under 2020.

Tipsa ATL!

Har du en traktor, skogs-
maskin, lastare eller
någon annan maskin som
intresserar våra läsare
- tipsa med ett mejl till
red@atl.nu.

Tobias Eklinds

Kima 15

FOTO: TOBIAS EKLIND

Kinesiska Kima tystade kritikerna

Många pikade Tobias Eklind när de fick veta att han skulle köpa en Kinalastare. Men nu har retstickorna bytt åsikt och tycker att han fått mycket maskin för pengarna.

Har man fyra sågverk på gården behövs det en lastmaskin för att hålla dessa med timmer. Så Tobias Eklind letade länge efter ett lämplig begagnat objekt för under 200 000 kronor. Han hade två krav. Den skulle kunna lyfta minst 1,2 ton och vara midjestyrd.

– Men de jag hittade hade antingen en miljon problem eller var riktiga rosthögar. Eller så var de för dyra.

Har blivit bättre

Då såg han några kinesiska maskiner på Blocket.

– Precis som många andra hade jag en bild av att de var mest skräp, men jag började kolla runt lite och det verkade som om det hände något för omkring tre år sedan. Kvaliteten blev tydligen mycket bättre då.

Efter att ha provat flera maskiner slog han till sist till på en Kima 15.

– Hytten är stor och bra. Sedan fick jag med pallgafflar, schaktblad och skopa för 169 000 kronor. Och leverantören är bara 3 mil bort. Så jag är helnöjd.

Det var många som lyfte på ögonbrynen när de fick veta att Tobias Eklind skulle köpa en lastare från Kina.

– Det blev en hel del pikar innan. Men nu när de varit här och tittat tycker de att jag fått mycket maskin för pengarna.

En anledning till de kinesiska maskinernas ibland tivelaktiga rykte kan vara att vissa återförsäljare

inte är helt seriösa, menar Tobias Eklind:

– Det finns många lycksökare som köper på sig ett tiotal maskiner och sedan kränger dem via nätet utan tankar på service och sådant. Men firman jag köpte av har funnits i tolv år, så det känns tryggt.

Han har bara haft sin Kima några veckor så hittills har den gått drygt 25 timmar. Hur den ska hålla på sikt är för tidigt att säga något om.

– Men problem kan det bli med alla maskiner. Nu har jag i alla fall garanti på grejerna.

Enligt Peter Thörnqvist på Nante maskiner, som är generalagent för Kimalastarna i Sverige, säljs det ett tiotal maskiner per år.

Mikael Marklund

» Det blev en hel del pikar innan. Men nu när de varit här och tittat tycker de att jag fått mycket maskin för pengarna. «

Tobias Eklind

FAKTA Kima 15

Motor: 4-cylindrig diesel på 50 hästkrafter (Xinchai 498).

Växellåda: 2 fram, 2 back, fyrhjulsdraft.

Fäste: Trima.

Lastkapacitet: 1500 kilo.

Lyfthöjd: 2,6 meter.

Maskinvikt: 3500 kilo.

Maxhastighet: 20 km/tim.

Mått: 5 049 x 1719 x 2 525 millimeter.

Krister Gunnarssons
MF 3165 S

FOTO: PRIVAT →

Än fixar 50-åringen täckdikning

Den är över 50 år gammal men gör det den ska utan problem. Finns det bara ett friskt batteri i Krister Gunnarssons MF-grävare är det bara att köra.

Krister Gunnarsson är tredje ägaren till den gamla slitvargen MF 3165 S. Den förra ägaren hade den från början av 1970-talet till för tre år sedan.

Den exakta årsmodellen är svår att fastslå. Enligt papperen ska den vara från 1968, men på den årsmodellen såg hytten annorlunda ut. Då liknar den mer en från 1966, tycker Krister Gunnarsson.

Hur mycket hans grävare har gått är ännu mer osäkert. Mätaren har stått still på drygt 7 000 timmar under hela tiden Krister Gunnarsson ägt den, och rimligen lite till.

– Nu är den säkert uppe i över 10 000 timmar i alla fall.

Grävaren köptes för att hjälpa till när det täckdikas på den över 300 hektar stora gården i Altuna som ligger i Enköpings kommun.

Har EIK-grävaggregat

Modellen bygger på MF 165, som försetts med ett grävaggregat från EIK och en frontlastare från MF med modellbeteckningen 702 vars gränser Krister Gunnarsson inte har testat.

– Vi har burit några skopor grus, det är allt. Vi har den ju mest till att gräva kopplingsbrunnar och bryta lite sten.

Hans grävare har samma växellåda som jordbruksversionen.

– Men i R-modellen sitter det en konvertorlåda.

Några stora reparationer har inte varit nödvändiga. En ny generator, ny startmotor och några packningar är allt. Och är bara batteriet friskt så startar grävaren, i alla fall efter ett tag.

Att köra grävaraggregatet är inte heller något bekymmer. Traktorn har ett tvåspakssystem som fungerar bra.

– I alla fall sedan oljan blivit varm, säger Krister Gunnarsson.

Mikael Marklund

FAKTA MF 3165 S

Motor: Perkins 3,3 liter, 54 hästkrafter (fanns också med 2,9-liters bensinmotor från Continental).

Växellåda: 6 fram, 2 back.

Vikt: 4,6 ton.

» Vi har burit några skopor grus, det är allt. Vi har den ju mest till att gräva kopplingsbrunnar och bryta lite sten. «

Jonny Holmgren

Tvåspakssystemet är det inget problem med, tycker Krister Gunnarsson.

FOTO: PRIVAT

Trotjänare ombyggd för skogen

Hur fördriver man en timmes bilresa till jobbet? Martin Dermark har använt tiden till att klura ut hur hans BM 2254 kan skogsanpassas på bästa sätt.

Martin Dermarks 2254 är från 1980 och har funnits i familjens ägo sedan 1990. Först körde hans pappa med den, sedan övertog Martin Dermark den. Den har i dag omkring 4 000 timmar på mätaren och mår bra, enligt ägaren.

– Kopplingen är bytt och framaxeln renoverad. Den är i så bra skick som en så gammal traktor kan vara. Det var därför jag kände att det var värt att lägga lite tid på att bygga om den.

För att den ska klara av skogsjobbet bättre har hytten byggts om med bland annat ett dubbelkommando inklusive broms, koppling och gas samt en stol som går att svänga runt. Ett budgetbygge, kallar Martin Dermark det: allt som allt kostade det runt 6 000 kronor.

– Det mesta materialet är återvunnet. Plåten tog jag till exempel från en lösspress som skrotats. Infästningen mot orbitrostyrningen är av en delbar fälg och delar av en startmotor.

"Det var lite pill"

Det var inte ett speciellt knepigt jobb att fixa till traktorn, tycker han.

– Det var lite pill men inte så svårt. Fast det är bra att ha långt till jobbet så man hinner tänka ut bra lösningar.

Modellen tillverkades i knappt 900 exemplar mellan 1979 och 1981. Den tvåhjulsdrivna versionen i knappt 2 000 exemplar, och av lillasyster 2 200 drygt 1 800 exemplar. Många anser att kvaliteten på till exempel den hydrauliska snabbväxeln inte var den bästa. Men det har inte Martin Dermark märkt:

– Jag tycker att den har ett oförtjänt dåligt rykte. Jag har inte haft några problem med snabbväxeln. Om man kör med lite känsla och lyssnar på motorn fungerar den bra. Dessutom är den otroligt smidig i skogen då den är så kort. Och utan lastare är det ingen fara med framaxeln heller.

Fyrhjulsdriften kommer väl till pass

Han har en gård med 90 hektar skog i Töllsjö som ligger drygt 5 mil från Göteborg inåt landet. Den har hög bonitet men på minussidan är terrängen brant. Så fyrhjulsdriften kommer väl till pass, även om det inte går att diffa framaxeln när det är riktigt besvärligt.

Räcker traktorn till där?

– Man är väl aldrig riktigt nöjd, men till den huggarvagn på 7,5 ton jag har är den lagom. Och där det är riktigt knepigt har jag en Scorpionskotare på 3 ton.

Dessutom används traktorn till att bruka gårdens övriga 10 hektar, som bland annat används till vallskörd åt gårdens djur, två hästar och några köttkaniner.

– Men vi har dragit ner där. Med skogen full av rådjur och vildsvin är frysen full ändå.

Mikael Marklund

» Det var lite pill men inte så svårt. Fast det är bra att ha långt till jobbet så man hinner tänka ut bra lösningar. «

Martin Dermark

Gas, broms och koppling går att sköta även med stolen vänd bakåt.

Hans Solins
Volvo BM 650

FOTO: PRIVAT →

BM 650 – en favorit i repris

Hans Solin ångrade att han sålde sin 650 för att köpa en nyare och större traktor. Men nu är han glad igen.

Första gången Hans Solin körde en BM 650 var för 15 år sedan. Den fanns på gården länge, men till slut var det dags att byta in trotjänaren mot en MF 5713.

Men som ordspråket säger, man saknar inte kon förrän båset är tomt. Så Hans Solin började leta efter en svensktillverkad traktor igen. Och han visste vad han ville ha:

– Antingen en 650 eller en 700. De är slitstarka och har hyfsad komfort till en rimlig peng.

Till slut blev det en 650 från 1972 med bara 4 500 timmar på mätaren. Han fick den för 50 000 kronor från en privat säljare. Ett bra pris för en traktor med så förhållandevis få timmar, tycker Hans Solin.

Främst stå framför vedklyven

Han brukar knappt 40 hektar mark, 15 hektar skog och har 10 dikor i Simeå i Hälsingland. Gården driver han tillsammans med sambon. Men nyförvärvet får vara i fred för henne.

– Hon vill ha AC och en mer lättväxlad traktor. Men jag är van så det är ingen fara för mig.

De tyngre jobben är vikta för den något starkare och med fyrhjulsdrift och lastare försedda MF-traktorn.

– Volvon ska främst stå framför vedklyven. Sedan har jag en mindre såmaskin och gödningspripdare som den kanske kopplas till också.

Kunde du inte koppla din MF till vedklyven så hade du sluppit ha en traktor till?

– Nja, den är lite för stor för det. Dessutom skulle det låsa den en hel del. Sedan är det skönt att slippa hålla på att byta redskap hela tiden också, säger Hans Solin.

Hur mycket ska du ha för den?

– Den här säljer jag inte.

Mikael Marklund

» Antingen en 650 eller en 700. De är slitstarka och har hyfsad komfort till en rimlig peng. «

Hans Solin

1970 var det inte vanligt med plant golv i traktorer.

FOTO: PRIVAT

FAKTA Volvo BM 650

Tillverkningsår: 1970 till 1982

Motor: Volvo D-42, 4-cylindrig diesel på 43 kW

Växellåda: Mekanisk

Tjänstevikt: 3 810 kilo

Längd: 3,68 meter

Bredd: 1,94 meter

Höjd: 2,65 meter

Vändradie: 4,8 meter

Pris: 39 000 kronor (1970)

KÄLLA: ATL:S TRAKTORKALENDER

Jonny Holmgrens
Volvo BM 218

FOTO: PRIVAT →

Upprustad klassiker i toppskick

Efter över två år kunde Jonny Holmgren köra ut sin baklastare ur verkstaden. Då var den nästan som ny igen.

Jonny Holmgren köpte en bättre begagnad Volvo BM 218 TD i tron att det i princip bara skulle vara att fixa till det punkterade framdäcket. Men så blev det inte. Det tog två år och tre månader innan den kom ut ur verkstaden igen. Men då var den också i toppskick.

Nu är all el utbytt. En sidoplåt är ny tillverkad. Takluckan är ny. Ett trasigt drev i kardanen utbytt. Inredningen i hytten fixad. Hydrauloljetanken rengjord. Och allting är nymålat.

– Det har varit mycket tjat om att jag aldrig blev klar med traktorn, både på jobbet och hemma. Men nu är det tyst, säger Jonny Holmgren.

Ta hand om snö huvudsyftet

Sedan ett par veckor tillbaka är den klar – och tajmingen var det inget fel på: i samma veva som Jonny Holmgren blev färdig kom det mycket snö i byn Betsela utanför Lycksele där han bor.

– Jag fick vara ute med den tre helger i rad, berättar han.

Det var också att ta hand om snön på vintern som var huvudsyftet med inköpet. Men nu talar mycket för att det kommer att bli några timmar bakom baklastarratten även efter att snön smält bort.

– Jag funderar på att köpa en ny planerskopa nu. Det gäller att hitta på något under sommaren också.

Traktorn är inte i originalskick. Instrumentpanelen hade sett sina bästa dagar så den har bytts ut mot en i egen design.

Originalstolen åkte ut, och in sattes en fjädrad stol från en 640.

Sedan gillade Jonny Holmgren inte hur dekalerna såg ut heller. Svarta bokstäver på gul botten var inte optimalt, tyckte han, och tog fram egna med svarta bokstäver på vit botten i stället.

– Det var mycket bättre, säger han.

Innan han slog till på baklastaren hade Jonny Holmgren en MF 35 som också den fixats till i bra skick. Men eftersom lastaren var i klenaste laget sålde han den och blev Volvoägare i stället. Vilket kostade honom 26 000 kronor.

Vad ska du ha för den i dag?

– Vet inte riktigt. Men nu är den dyr.

Mikael Marklund

FAKTA Volvo BM 218

Maskinen fick sitt namn för att den hade tvåhjulsdrift och hade 1,8 tons lyftkraft till toppläget.

Maskinen var den första med den klassiska slutande motorhuven.

Totalt gjordes det 8328 stycken BM 218 under de drygt tio år som tillverkningen pågick.

Lyfthöjd: 3,5 meter.

Växellåda: 5 hastigheter både fram och back.

Motor: BM 1113 på 60 hästkrafter.

KÄLLA: BAKLASTAREN.SE

» Det har varit mycket tjat om att jag aldrig blev klar med traktorn, både på jobbet och hemma. «

Jonny Holmgren

Ny stol, nytt värmepaket och egendesignad instrumentpanel.

Allt är prydligt upp- märkt på den nya instrumentpanelen.

Jonny Holmgrens 218 är från mitten av 1960-talet. Han köpte den till snöröjning. Men renoveringen tog över två år.

FOTO: PRIVAT

FAKTA Volvos baklastare

Bröderna Lundbergs i Skellefteå började tillverka baklastare 1954. Tre år senare slöt bolaget avtal med Volvo och de första gula baklastarna började produceras, med modellbeteckningen H10. Sammanlagt tillverkades närmare 1500 stycken mellan 1954 och 1963.

Modellen LM 218 tillverkades mellan 1959 och 1970 med utgångspunkt i jordbruks-traktorn BM 350 Boxer fram till 1967, då den ersattes av BM 600. Totalt gjordes det 8328 stycken BM 218 under de drygt tio år som tillverkningen pågick. Den hade också två "storasyskon", LM 222 och 225.

1965 kom de första baklastarna som inte byggde på ett traktorchassi. Modellerna 620 och 640, där den sistnämnda hade fyrhjulsdrift, tillverkades fram till 1970 i totalt 6148 exemplar. Efterföljarna 621 och 641 producerades fram till 1978 i sammanlagt 11313 exemplar. De sista baklastarna som tillverkades i Skellefteå var 622/642, som gjordes i 2684 exemplar. Totalt tillverkade Bröderna Lundbergs närmare 26 000 baklastare.

I Volvos anläggning i Arvika producerades tungvikterna 840 och 841 mellan 1966 och 1978. De hade en 6-cylindrig motor och vägde omkring 10 ton.

Fler tillverkade baklastare. I Gästrikland producerades till exempel Giganticlastaren, som utgick från Fordtraktorer mellan 1948 och 1974. **Landsverk i Landskrona** tillverkade 136 baklastare mellan 1961 och 1968.

KÄLLA: BAKLASTAREN.SE

Viktor Broman på pappas
KL Garrett 820

FOTO: PRIVAT →

Skånsk veteran med drag

"En speciell känsla att köra" - det säger Viktor Broman om sin pappas KL Garrett 820.

Pappa Erik fick tips om att det stod en Kockums-lunnare i ett garage i norra Värmland. Det blev affär trots att motorn satt fast, att det läckte olja från en packbox i ett av hjulhusen och att vinschen heller inte fungerade.

Lunnaren hamnade hos en mekaniker som såg till att det nu bara är att köra med den. Men trots att det gått över en månad sedan klenoden från mitten av 1960-talet kom hem till gården i Östra Ämtervik har den ännu inte fått komma ut i skogen.

Speciell känsla att köra

– Tyvärr inte. Det har ju varit en så himla dålig vinter. Så vi har bara kört den på grusplan, säger Viktor Broman.

– Det är en speciell känsla att köra den. Den är smidig att svänga, men det ska man helst göra när traktorn är i rörelse. Står man still blir det lite upprivet, säger Viktor Broman.

Spakstyrningen är inget problem när man vant sig, menar Viktor Broman. Något som dock är lite knepigare är att den bullrar en del. Och när hörselkåporna är på så låter det konstigt nog mer.

Ingen värme

– Men det beror nog på att det blir någon sorts resonans i hytten.

Någon värme finns det inte. Men det är en glipa mellan hytten och motorn, så har den bara varit i gång ett tag blir

det ändå uthärdligt för föraren. Kanske beroende på att det ändå krävs en hel del kläder vintertid eftersom det bara finns en framruta. På sidorna och bakifrån är det fritt fram för hur mycket frisk luft som helst. Samt alla typer av nederbörd, om vädergudarna är på det humöret.

Mikael Marklund

» Det är en speciell känsla att köra den. «

Viktor Broman

Hittills har det bara blivit testkörningar på gårdsplanen.

FAKTA Kockum Landsverk Garrett 820

Motor: 4-cylindrig Forddiesel på 3,6 liter, 65 hästkrafter.

Vridmoment: 21,9 kpm.

Växellåda: Synkroniserad, 5 växlar fram, 1 back.

Däck: 16.9-30 eller 18.4-34.

Vändradie: 435,5 eller 573 cm beroende på däckutrustning.

Markfrigång: 48 eller 57 cm beroende på däckutrustning.

Vikt: 5 120 eller 5 740 kilo beroende på däckutrustning.

Längd utan schaktblad: 482 cm.

FOTO: PRIVAT

Maskinen som fixar det mesta

Visst går det att använda en traktorgrävare som skördare. Den som tvekar kan fråga Per Ivar Nordell.

I fjol köpte Per Ivar Nordell i Matfors sin Hydrema 604. Traktorgrävaren som är från 1992 har bara gått omkring 3 000 timmar.

– Så den är knappt inkörd, säger han.

Den införskaffades för att gräva lite och skotta snö eftersom man, som han säger, "alltid har nytta av en grävare".

Då kom tanken att även använda den i skogen, och Per Ivar Nordell skaffade därför ett Naarva 23-aggregat:

– Tekniken fungerar bra, det är maskinisten det är fel på, säger han skämtsamt.

Krävs koncentration

Men till Per Ivar Nordells försvar bör nämnas att han aldrig kört skördare innan.

När maskinen inte gör som det är tänkt är det bara att köra hem, ta en kopp kaffe och hämta nya krafter, förklarar han.

– Det har hänt att jag packat ihop redan efter två träd. Det krävs att man är koncentrerad till 100 procent hela tiden. Annars börjar det strula.

Hur länge dröjer det innan du är varm i kläderna?

– Inte en aning. Jag har en svåger som kört skördare i 18 år och han svär fortfarande. Så man blir nog aldrig fullärd.

Men han har hunnit konstatera att grävarskördaren sparar både rygg och tid. I alla fall när det är lite dimension på skogen.

– Småpinnar tar bara tid.

Klippaggregatet tar upp till 23 centimeter. Nästa steg är att skaffa klyvknivar också.

– Då får jag en komplett vedmaskin.

Inget terrängfordon

I dagsläget går maskinen bara på de 10 hektar skog som Per Ivar Nordell äger och hans pappas 15. Men i framtiden kan det bli körning även åt andra:

– Jag funderar på att börja städa upp lägdkanter (åkerkanter, reds anm) åt grannarna. Där kommer maskinen att fungera perfekt.

För ett litet aber är det med att använda den här typen av traktorgrävare som skogsmaskin.

– Det är ju inget terrängfordon precis, med små hjul och en markfrigång på knappt 30 centimeter.

Mikael Marklund

» Det krävs att man är koncentrerad till 100 procent hela tiden. «

Per Ivar Nordell som monterat ett skördaraggregat på sin traktorgrävare.

FAKTA Hydrema 604

Motor: 4-cylindrig Perkins 2,5 liter, 59 kW

Vikt: 6 ton

Maxhastighet: 40 km/tim

Vändradie: 4,45 meter